

До

Година IV. В.-Търново, 15 августъ 1927 г.

Брой 5.

Г-щ Симеон и В. Траян Саров
сторикъ
ср. Черковски
Музея

общински вестник

Велико Търново

Абонаментъ:

За общини и редакции въ замѣна	
За учреждения и частни лица за	
година	50 лв.
За $\frac{1}{2}$ година	30 лв.

Такси за обявления:

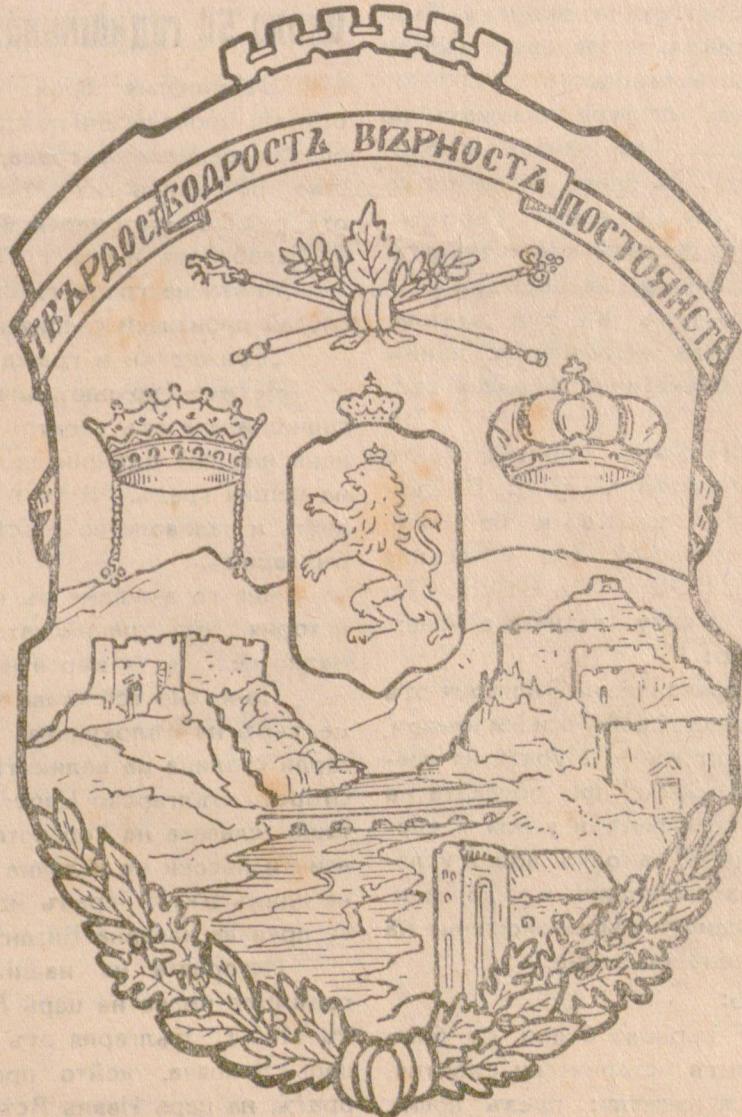
1. Прист., общ. и държ. 50 ст. на дума.
2. Частни лица 1 лв. на дума.
3. За хроникране 5 лв. на редъ.
4. Венчални и годежни 50 лева.
5. Извест. за благотв. цели бесплатно.

Софийско издане. Излиза на 1. и 15. всѣки месец.

Д. П. Багриловъ — художникъ.

Гербътъ на гр. Велико-Търново.

Едва тази година нашият градъ слага гербътъ надъ сградата на общинското управление, който гербъ отдавна, преди 10 години, бѣхъ предложилъ на почитаемото В.-Търновско градско управление. Поводъ за това ми даде слѣдното: като гражданинъ, роденъ въ гр. В.-Търново, милѣйки за величието на стария престоленъ градъ, — бѣлежитъ съ толкова славни исторически дѣла въ време на Второто Българско Царство, презъ време на робството и въ началото на Третото Българско Царство —, виждахъ градътъ ни да тъне въ забрава отъ държава и управа; по-викъ дадохъ за подемъ и посочихъ въ емблематична форма събитията му чутовни въ единъ гербъ.

Гербътъ на единъ градъ, това е изображение на най-сѫщественитѣ характерни форми на мѣст-

ността, ако е свързана съ важни исторически събития и то, прослѣдени отъ зараждането на селището до момента на композирането на герба — изображено горнето въ емблематична форма и художествено композирано. За гербъ В.-Търново притежава всички елементи, а тѣ сѫ:

I-во. гр. В.-Търново е сѫществувалъ още отъ римско време, като твърдина; въ време на първото българско Царство — при Симеона, биль е упоренъ пунктъ, но става известенъ за нашата история отъ 1186 г., когато двамата братя Петъръ и Асенъ туриха основа на II-то Българско Царство. Въ дветѣ стари укрепени мѣста на града, а именно: „Царевецъ“ и „Трапезицъ“,

както и въ подножието имъ и текълъ цѣлия животъ на градътъ до падането му подъ турцитѣ,

също презъ време на робството, по възраждането по църковните борби съ гръцките владици, дори и следъ освобождението ни: въ църквата „Св. Четиридесет мъченици клетва за върност, дадоха първото българско войнство, първия и втория български князе. И съ други важни събития въ новата ни история е свързана тази мъстност. Затова въ проектъта за гербъ на гр. В.-Търново за основа изобразявамъ върху форма на стария воински щитъ, характерните черти на тази историческа част отъ градътъ: „Царевецъ“, „Трапезицъ“, рѣката Янтра, мостътъ, църквите: „Св. Димитъръ“, патриаршеската църква „Св. Св. Петъръ и Павелъ“ и „Св. Четиридесет мъченици“.

II-ро. В.-Търново като престоленъ градъ на II-рото Бълг. Царство, центъръ на административната и духовна власт, олицетворихъ въ старата царска и архиепископска корони. И, за да представя четвъзи две власти—административна и духовна—съ работили заедно за преуспѣването на България отъ основаването на II-рото Българско Царство до падането му подъ турцитъ, изобразихъ въ жеълътъ царски и архиепископски, свързани съ български трикольоръ на кръстъ въ лаврови и дъбови листи, въ знакъ на слава и твърдостъ.

III-то. Въ В.-Търново се тури основата на III-то Българско Царство. Това важно историческо събитие, В.-Търново съ право може да го представлява съ Българския Държавенъ Гербъ въ формата, каквато е приета споредъ конституцията, затова го полижихъ въ центъра на Гербътъ.

Отъ изложеното до тукъ въ три отдѣла, които съ най-съществените елементи за единъ гербъ, изобразихъ въ емблеметична форма и съставихъ гербътъ.

При това за историческите събития, които съ устоели и преживели жителите на гр. В.-Търново отъ II-рото българско царство и по-послѣ, Гербътъ съ основание може да носи и следния надписъ: „ТВЪРДОСТЬ, БОДРОСТЬ, ВЪРНОСТЬ и ПОСТОЯНСТВО“, и то върху следната основа:

а) Като ТВЪРДОСТЬ:

В.-Търново при покоряването на България отъ турцитъ, твърдо е устоявало срещу всички напори. Историята говори, че Султанъ — Муратовия военачалникъ Али Паша въ 1387 г. при обсадата на В.-Търново, много врѣме и голѣми усилия е употребилъ до като най-подиръ, само при добри условия, можалъ да склони защитниците му да капитулиратъ. Освенъ това самото мѣстоположение на гр. В.-Търново е естествена твърдина.

б) Като БОДРОСТЬ:

Жителите на гр. В.-Търново бодри съ биле и отзивчиви презъ всичките исторически събития. Всъкога живо участие съ вземали: презъ време на II-рото Българско Царство, презъ време на робството образували чети за освобождението, ра-

ботили съ по възраждането; участвували въ църковните борби и пр.

в) Като ВЪРНОСТЬ:

В.-Търново остана върно на В.-Търновската Конституция. Дори самото остана да я бранитъ съ Ст. Стамболовъ, когато князъ Батембергъ подтикнатъ отъ Руския комисаръ, я бѣше сuspendиралъ.

г) Като ПОСТОЯНСТВО:

В.-Търново неизмѣнно е обладавало борчески духъ отъ старо време до днесъ; отзивчиво въ цѣлия животъ на страната, всъкога е заставало на правата кауза и съ постоянството си е догоналъ добрата резолватъ.

И най-подиръ венеца отъ джобови и лаврови листи, емблема на твърдостъ и слава, положенъ въ основата на герба е знакъ за почитъ на миналите поколения и подемъ за бѫдащето — защото идеалитъ народни отъ миналото съ идеали и на бѫдащите поколения.

ОКОЛО 50 ГОДИШНИНАТА — 7 ЮЛИЙ 1927 Г.

Въ миналия брой на вестника помѣстихме речитъ, произнесени по случай 50-годишнината отъ освобождението на града, отъ Н. В. Преосвещенство В.-Търновския Митрополитъ г. г. Филипъ, отъ руския Протоиерей Ф. Миляновский, отъ г. Н. Т. Балабановъ и отъ г. Подполковникъ Цановъ.

Кмета на града г. Димитъръ Раевъ по същия случай произнеси следната речь:

„Гражданки и граждани,

Велико-Търново днесъ чествува петдесетгодишнината отъ своето освобождение. Въ този денъ ние сме длъжни да си припомнимъ миналото на нашия градъ. А то е величаво! То буди гордостъ и задоволство у всѣкиго отъ нась и у всѣки българинъ.

Ние го виждаме въ най-отдавнашната негова история, отъ тракийската и римската епохи, като малко селище — въроятно крепость.

По-късно той става политически и културенъ центъръ на цѣлокупния български народъ, става горда столица на великиятъ български царе отъ Второто Българско Царство. Отъ тукъ се разнасяше славата на коравото Българско племе по всички посоки на източна и срѣдна Европа. Тукъ не единъ пътъ, предъ могжитъ царски тронове се превива коварна Византия.

Историята на нашия градъ е свързана съ голѣмите имена на царь Асенъ I, който освободи въ 1186 г. България отъ тежкото гръцко иго, на царь Калояна, който продължи дѣлото на своя братъ, на царь Иванъ Асенъ II, който окончателно разгроми тогавашна Византия, на царь Георги Тертеръ, който освободи България отъ татарското

влияние, на царь Теодоръ Светославъ Тертеръ, който довърши дългото на баша си и заздрави вътрешното положение на страната и на царь Иванъ Александъръ, който създади цвѣтущата епоха на Второто Българско Царство.

Въ 1393 година, Търновското царство биде покорено отъ турците, а столицата падна на 17 юлий с. г.

Цѣли 484 години следъ това, нашия народъ стена подъ турскиятъ политически и гръцкиятъ духовенъ яремъ!

Но нашия градъ и презъ тази дълга епоха не остана чуждъ на борбите за политическа и духовна закрила на Българския народъ и за неговото освобождение. Известни сѫ плеадата духовни и политически борци, които дади нашиятъ градъ въ предосвободителната епоха.

На 24 юни (ст. ст.) 1877 г. точно преди 50 години братските руски войски влѣзоха побѣдноносно въ нашия градъ и го освободиха.

Велико-Търново не бѣ удостоенъ да биде столица на България, но той доби завършенъ образъ на свещенъ градъ за нашия народъ, тъй както Москва е за Русия, Реймсъ за Французия, Хайделбергъ за Германския, Кембричъ за Английския и Иерусалимъ за цѣлия Християнски свѣтъ.

Тукъ се изковаха здравите основи на нашата млада държава. Тукъ се учреди нашия основенъ законъ, тукъ се той измѣня четири пъти, тукъ

положиха клетва и се коронясаха българските князе Александъръ I и Ферденандъ I; тукъ се извѣршиха сватбените тържества на бившия ни държавенъ глава, тукъ се провъзгласи независимостта на България и пр. Старата българска стилица сигурно ще затвърди това свое положение.

Но днесъ, когато се радваме на нашата свобода и независимост ний сме длъжни да се върнемъ къмъ близкото минало, отъ което ни дѣли краткия периодъ отъ 50 години. Трѣба да си спомнимъ за времето, когато по думите на писателя-художникъ — отвѣдъ границата едно златно пиле — освобождението — махаше криле и удряше съ тѣхъ небето, а отсамъ границата имаше пожари, разорения, отсечени глави и дълбоки като кладенци очи на почернени жени.

Това златно пиле се излюпи и изхрани въ братската руска земя, която винаги, отъ вѣкове е вземала присърдце страданията и конните на малките славянски народи, особено на нашиятъ.

Гигантските усилия на нашите революционери да повдигнатъ народа си, да го изправятъ лице срещу лице съ вѣковния угнетител, пролятата кипяща кръвъ на сѫщите революционери, която ороси поля и балкани, писъкътъ на разплаканите майки, сестри и деца, съ неотразима сила прониквала всрѣдъ руския народъ, всрѣдъ руските духовни водачи.

Широка вълна на състрадание и любовь къмъ

Ив. Йордановъ Цвѣтковъ.

Рила и монастиря „Св. Ив. Рилски“.

(Продължение отъ бр. 4).

Рила е единъ грамаденъ масивъ, който заема 2,000 кв. км. повърхнина. По своята височина тя заема първо място на полуострова, като напомня твърде много Алпите. Тукъ се срещатъ 240 вида алпийски растения. Въ най-високата част на планината растатъ мхове, лишеи, хилава трѣва, после храститѣ. По-ниско е поясътъ на вѣчнозелените борови гори, следъ тѣхъ грамадните букови и джбови лѣсове и най-сетне идатъ обикновените дървета. Въ нейните бистри води се въди пъстървата, а изъ лѣсовете бродятъ разни животни: мечки, вѣлци, лисици, бѣлки, златки, рисове, диви котки, зайци, сърни, елени, тетреви (диви пѣтли) и прочие. Планината се състои главно отъ гнаисъ и гранитъ. Срѣща се и мраморъ, който е използванъ за монастирските постройки. Почвата не пропуска водата, ето защо валежите винаги се прибиратъ въ езера и рѣчки, съ които изобилствува планината. На никое място на полуострова не падатъ тѣй много снѣгове, както тукъ. Всѣка пролѣтъ, особено по южните и стрѣмни склонове, падатъ грамадни снѣжни лавини, които

завличатъ камени блокове, свалятъ прѣсть, чупятъ вѣковни борове, ели и букаци. Така, преди не много години такава лавина е паднала между двѣ постници и се стопила едва къмъ Петровдень. Снѣжните лавини обикновено отгоре сѫ корясаки, а отдолу се топятъ и кѣрмятъ езерата и рѣчиците. Споредъ мнѣнието на срѣбъския професоръ Цвѣтичъ нѣкога имало по течението на Рила и Илийна дѣлги ледници, чийто морени (камъни) се сочатъ и сега по доловете. Изобщо въ Рила сега има 145 голѣми и малки езера, които даватъ начало на многорѣки⁷⁾.

Но, стига. Трѣба да се бѣрза, защото мѫгли се издигатъ отъ доловете като завиватъ Ко билно бранице и Попова шапка. А трѣба да се бѣрза, защото при грѣмотевиците не се гърми само на едно място отъ небето, а реве и се тресе цѣлата планина като едно гигантско животно. И страшно и величествено! Изгубениятъ путь отново се явява, и човѣци и коне (ако има такива) бѣрзатъ надолу къмъ Лвия Искъръ. Става на човѣка страшно дори и да се обѣрне и види черните облаци, при които е билъ, и които пращатъ грѣмъ следъ грѣмъ. Въ подножието на планината се намира най-струдената вода въ цѣлата Рила. Следъ това се минава край селата Говедарци и

⁷⁾ Пакъ тамъ.

също презъ време на робството, по възраждането по църковните борби съ гръцките владици, дори и следът освобождението ни: въ църквата „Св. Четирдесет мъченици“ клетва за върност, дадоха първото българско войнство, първия и втория български князе. И съ други важни събития въ новата ни история е свързана тази мъстност. Затова въ проектът за гербъ на гр. В.-Търново за основа изобразявамъ върху форма на стария воински щитъ, характерните черти на тази историческа част от градът: „Царевецъ“, „Трапезицъ“, рѣката Янтра, мостътъ, църквите: „Св. Димитъръ“, патриаршеската църква „Св. Св. Петъръ и Павелъ“ и „Св. Четиридесет мъченици“.

II-ро. В.-Търново като престоленъ градъ на II-рото Българско Царство, центъръ на административната и духовна власт, олицетворихъ въ старата царска и архиепископска корони. И, за да представя че тъзи две власти—административна и духовна—съ работили заедно за преуспѣването на България отъ основаването на II-рото Българско Царство до падането му подъ турцитъ, изобразихъ въ же зълътъ царски и архиепископски, свързани съ български трикольоръ на кръстъ въ лаврови и дъбови листи, въ знакъ на слава и твърдост.

III-то. Въ В.-Търново се тури основата на III-тото Българско Царство. Това важно историческо събитие, В.-Търново съ право може да го представлява съ Българския Държавенъ Гербъ въ формата, каквато е приета споредъ конституцията, затова го полижихъ въ центъра на Гербътъ.

Отъ изложеното до тукъ въ три отдѣла, които съ най-същественниятъ елементи за единъ гербъ, изобразихъ въ емблеметична форма и съставихъ гербътъ.

При това за историческите събития, които съ устоели и преживели жителите на гр. В.-Търново отъ II-рото българско царство и по-послѣ, Гербътъ съ основание може да носи и следния надпись: „ТВЪРДОСТЬ, БОДРОСТЬ, ВЪРНОСТЬ и ПОСТОЯНСТВО“, и то върху следната основа:

а) Като ТВЪРДОСТЬ:

В.-Търново при покоряването на България отъ турцитъ, твърдо е устоявало срещу всички напори. Историята говори, че Султанъ — Муратовия военачалникъ Али Паша въ 1387 г. при обсадата на В.-Търново, много връме и голѣми усилия е употребилъ до като най-подиръ, само при добри условия, можалъ да склони защитниците му да капитулиратъ. Освенъ това самото мѣстоположение на гр. В.-Търново е естествена твърдина.

б) Като БОДРОСТЬ:

Жителите на гр. В.-Търново бодри съ биле и отзивчиви презъ всичките исторически събития. Всъкова живо участие съ вземали: презъ време на II-рото Българско Царство, презъ време на робството образували чети за освобождението, ра-

ботили съ по възраждането; участвуващи въ църковните борби и пр.

в) Като ВЪРНОСТЬ:

В.-Търново остана върно на В.-Търновската Конституция. Дори самото остана да я брани начело съ Ст. Стамболовъ, когато князъ Батембергъ подтикнатъ отъ Руския комисаръ, я бѣше сuspendиралъ.

г) Като ПОСТОЯНСТВО:

В.-Търново неизменно е обладавало борчески духъ отъ старо време до днесъ; отзивчиво въ цѣлия животъ на страната, всъкога е заставало на правата кауза и съ постоянството си е догоналъ добро резолтатъ.

И най-подиръ венеца отъ джбови и лаврови листи, емблема на твърдостъ и слава, положенъ въ основата на герба е знакъ за почитъ на миналите поколения и подемъ за бѫдащето — защото идеалите народни отъ миналото съ идеали и на бѫдащите поколения.

Около 50 годишнината — 7 юли 1927 г.

Въ миналия брой на вестника помѣстихме речитъ, произнесени по случай 50-годишнината отъ освобождението на града, отъ Н. В. Преосвещенство В.-Търновския Митрополитъ г. г. Филипъ, отъ руския Протоиерей Ф. Миляновский, отъ г. Н. Т. Балабановъ и отъ г. Подполковникъ Цановъ.

Кмета на града г. Димитър Раевъ по същия случай произнеси следната речь:

„Гражданки и граждани,

Велико-Търново днесъ чувствува петдесетгодишнината отъ своето освобождение. Въ този денъ ние сме длъжни да си припомнимъ миналото на нашия градъ. А то е величаво! То буди гордостъ и задоволство у всъкого отъ насъ и у всъки българинъ.

Ние го виждаме въ най-отдавнашната негова история отъ тракийската и римската епохи, като малко селище — въроятно крепостъ.

По-късно той става политически и културенъ центъръ на цѣлокупния български народъ, става горда столица на великиятъ български царе отъ Второто Българско Царство. Отъ тукъ се разнасяше славата на коравото Българско племе по всички посоки на източна и срѣдна Европа. Тукъ не единъ пътъ, предъ могъщите царски тронове се превива коварна Византия.

Историята на нашия градъ е свързана съ голѣмите имена на царь Асънъ I, който освободи въ 1186 г. България отъ тежкото гръцко иго, на царь Калояна, който продължи дѣлото на своя братъ, на царь Иванъ Асънъ II, който окончателно разгроми тогавашна Византия, на царь Георги Тертеръ, който освободи България отъ татарското

влияние, на царь Теодоръ Светославъ Тертеръ, който довърши дългото на баша си и заздрави вътрешното положение на страната и на царь Иванъ Александъръ, който създади цвѣтущата епоха на Второто Българско Царство.

Въ 1393 година, Търновското царство биде покорено отъ турците, а столицата падна на 17 юлий с. г.

Цѣли 484 години следъ това, нашия народъ стена подъ турскиятъ политически и гръцкиятъ духовенъ яремъ!

Но нашия градъ и презъ тази дълга епоха не остана чуждъ на борбите за политическа и духовна закрила на Българския народъ и за неговото освобождение. Известни сѫ плеадата духовни и политически борци, които дади нашиятъ градъ въ предосвободителната епоха.

На 24 юни (ст. ст.) 1877 г. точно преди 50 години братските руски войски влѣзоха победно въ нашия градъ и го освободиха.

Велико-Търново не бѣ удостоенъ наново да биде столица на България, но той доби завършенъ образъ на свещенъ градъ за нашия народъ, тъй както Москва е за Русия, Реймсъ за Французкия, Хайделбергъ за Германския, Кембричъ за Английския и Иерусалимъ за цѣлия Християнски свѣтъ.

Тукъ се изковаха здравитѣ основи на нашата млада държава. Тукъ се учреди нашиятъ основенъ законъ, тукъ се той измѣня четири пъти, тукъ

положиха клетва и се коронясаха българските князе Александъръ I и Ферденандъ I; тукъ се извѣршиха сватбенитѣ тържества на бившия ни държавенъ глава, тукъ се провъзгласи независимостта на България и пр. Старата българска стилица сигурно ще затвърди това свое положение.

Но днесъ, когато се радваме на нашата свобода и независимост ний сме длъжни да се върнемъ къмъ близкото минало, отъ което ни дѣли краткия периодъ отъ 50 години. Трѣба да си спомнимъ за времето, когато по думитѣ на писателя-художникъ — отвѣдъ границата едно златно пиле — освобождението — махаше криле и удряше съ тѣхъ небето, а отсамъ границата имаше пожари, разорения, отсечени глави и дѣлбоки като кладенци очи на почернени жени.

Това златно пиле се излюпи и изхрани въ братската руска земя, която винаги, отъ вѣкове е вземала присърдце страданията и копнежите на малките славянски народи, особено на нашиятъ.

Гигантските усилия на нашите революционери да повдигнатъ народа си, да го изправятъ лице срещу лице съ вѣковния угнетител, пролятата кипяща кръвъ на сѫщите революционери, която ороси поля и балкани, писъкътъ на разплаканите майки, сестри и деца, съ неотразима сила проникваха всрѣдъ руския народъ, всрѣдъ руските духовни водачи.

Широка вълна на състрадание и любовъ къмъ

Ив. Йордановъ Цвѣтковъ.

Рила и монастиря „Св. Ив. Рилски“.

(Продължение отъ бр. 4).

Рила е единъ грамаденъ масивъ, който заема 2,000 кв. км. повърхнина. По своята височина тя заема първо място на полуострова, като напомня твърде много Алпите. Тукъ се срещатъ 240 вида алпийски растения. Въ най-високата част на планината растатъ мжхове, лишени, хилава трѣва, после храститѣ. По-низко е поясътъ на вѣчнозеленитѣ борови гори, следъ тѣхъ грамаднитѣ букови и джбови лѣсове и най-сетне идатъ обикновенитѣ дървета. Вънейнитѣ бистри води се въди пъстьрвата, а изъ лѣсовете бродятъ разни животни: мечки, вѣлци, лисици, бѣлки, златки, рисове, диви котки, зайци, сърни, елени, тетреви (диви пѣтели) и прочие. Планината се състои главно отъ гнаисъ и гранитъ. Срѣща се и мраморъ, който е използванъ за монастирските постройки. Почвата не пропуска водата, ето защо валежите винаги се прибиратъ въ езера и рѣчки, съ които изобилствува планината. На никое място на полуострова не падатъ тѣй много снѣгове, както тукъ. Всѣка пролѣтъ, особено по южнитѣ и стрѣмни склонове, падатъ грамадни снѣжни лавини, които

завличатъ камени блокове, свалятъ прѣсть, чупятъ вѣковни борове, ели и букаци. Така, преди не много години такава лавина е паднала между двѣ постници и се стопила едва къмъ Петровдень. Снѣжните лавини обикновено отгоре сѫ корясаки, а отдолу се топятъ и крѣмятъ езерата и рѣчки. Споредъ мнението на срѣбъски професоръ Цвиичъ нѣкога имало по течението на Рила и Илийна дѣлги ледници, чийто морени (камъни) се сочатъ и сега по доловетѣ. Изобщо въ Рила сега има 145 голѣми и малки езера, които даватъ начало на много рѣки⁷⁾.

Но, стига. Трѣба да се бѣрза, защото мжгли се издигатъ отъ доловетѣ като завиватъ Ко-било бранице и Попова шапка. А трѣба да се бѣрза, защото при грѣмотвиците не се гърми само на едно място отъ небето, а реве и се тресе цѣлата планина като едно гигантско животно. И страшно и величествено! Изгубениятъ путь отново се явява, и човѣци и коне (ако има такива) бѣрзатъ надолу къмъ Лѣвия Искъръ. Става на човѣка страшно дори и да се обѣрне и види черните облаци, при които е билъ, и които пращатъ грѣмъ следъ грѣмъ. Въ подножието на планината се намира най-струдената вода въ цѣлата Рила. Следъ това се минава край селата Говедарци и

⁷⁾ Пакъ тамъ.

поробения братски народъ заля цѣлата руска земя!

И ние . . . видѣхме великиятъ руски писателъ Достоевски да записва въ своя „дневникъ“ тѣжни сюжети изъ българскитѣ неволи, като този: „тамъ у тѣхъ въ България, дето хората се избиватъ безъ милостъ, една бабичка оцѣляла въ едно село и лута се побѣркана край своето огнище, когато пѣкъ почнатъ да я разпитватъ, тя не отговаря съ обикновени думи, а веднага допира дѣсната си ржка до бузата и започва да пѣе и съ пѣсень нарежда въ импровизирани стихове, че имала кѫща и семейство, имала мѫжъ, имала деца — шестъ сокола, а децата ѝ, възрастнитѣ имали сѫщо деца, малки нейни внучета . . . и дошли тиранъ и изгорили нейния старецъ, заклали нейнитѣ соколи-деца, обезчестили малкото момиченце, откарали съ себе си другото — красавицата, а на всичкитѣ деца разрѣзали съ ятаганъ коремчетата и следъ това запалили кѫщата и захвѣрлили ги всичкитѣ въ страшнитѣ пламъци. Всичко това тя видѣла и писъцитѣ на децата чула.“

Видѣхме сѫщия Достоевски въ романа си, „Униженитѣ и Оскъренитѣ“ да възклицива: „О! Цивилизацио, о! Европа, която доста ще пострада въ интереситѣ си, ако сериозно забрани на турците да сидратъ кожитѣ на бащите предъ децата имъ. Да бѫдатъ проклети тѣзи интереси на европейската цивилизация!“

Ний видѣхме Иванъ Аксаковъ съ възторжени

слова да говори предъ тогавашния Московски Славянски Комитетъ: „Изстѣпления, звѣрства, пълна свобода на най-долнитѣ страсти, изгаряне на живи момичета предварително обезчестени — мѫжки и нещастия отъ всѣкакъвъ родъ сѫ се струпали върху безоръжното българско население по вината на побѣснелия финтизъмъ на Азиятската орда.“

Въ сѫщия духъ говорять и пишатъ и Енгелхардъ, и Пипинъ, и Мордовцевъ, и Сольцовъ, и Бѣловъ. А Иванъ С. Тургеневъ създаде херой българи отъ тази епоха.

Ние видѣхме нежната и искрена муз на много поети, като Полонски, Кругловъ, Трефиловъ и др., не веднажъ да плаче по робското положение на българския народъ.

Наредъ съ това тѣнката и смѣла линия на художника не остана чужда на това велико дѣло. Най-известнитѣ художници посветяватъ силитѣ и таланта си за въздигане култа на българина страдалецъ.

Знаменития академикъ, художникъ П. Соколовъ, следъ като създади маса художествени творби-сцени изъ страданията на Българския народъ, той написа подъ тѣхъ: „Кръвта на невиннитѣ българи креши до небето, но нѣма да остане безъ справедлива отплата!“

И . . . нададе се викъ по свята Русия — „Да вървичъ на помощь на нашитѣ братя, да умрѣмъ за нашитѣ — за православнитѣ.“

Маджаре, хваща се шосето и благополучно се пристига въ Самоковъ. Розстоянието отъ монастиря до него е около 40 км.. които трѣбва да се взематъ на единъ преходъ. Отъ тукъ нататъкъ пътъ е удобенъ. Следъ като се мине презъ Чамкория, с. Долня-Баня, известно съ своитѣ минерални извори и Костенецъ-Баня, съ своя хубавъ водопадъ, вие сте на гарата при последното село. Чакъ тукъ става разплащането на каракачанитѣ, които предпочитатъ балкана предъ полето. Тѣ обичатъ последното толкозъ, колкото българина обича морето.

Нека кажемъ нѣколко думи и за светеца.

Свети Иванъ Рилски е първиятъ български отшелникъ, основателъ на монастиря. Той е живѣлъ презъ времето на Бориса, Симеона и Петра (876—846 г.), Роденъ е въ с. Скринъ Дупнишка околия, което, село сега отстои частъ и половина западно отъ Бобошево и по р. Струма. Билъ синъ на бедни родители. Двадесетъ и четири годишънъ става монахъ въ монастиря надъ селото, въ подножието на планината Руенъ. Следъ това обикаля Перникъ, Земунъ, гдето живѣе въ една пещера, Софийско (с. Германъ и Курило) и най-после се заселва въ великата Рилска „пустиня“. Презъ X. вѣкъ планината била много по-гориста и непро-

ходима. Първо живѣель въ мѣстността Голецъ непозната сега, а по-сетне се заселилъ въ една пещера, частъ нагоре отъ сегашния монастиръ. Съ него било и братовото му дете Лука. Брать му се научава за неговото ново жилище и взема детето въпреки желанието на светеца. Но, когато надолу, въ мѣстността Осѣново, змия охапва детето, и то умира. Сега тамъ е постница въ честь на евангелиста Лука. За светеца се научаватъ овчари и говедари, които често намирали изцеление отъ него. Славата му се прочула, и той билъ често посещаванъ отъ околното население. Научава се и царь Петъръ, който, като не можелъ да отиде до него поради гѣстия лесъ, покачилъ се на единъ връхъ отъ планината Книшава, който оттогавъ се нарекъ Царевъ връхъ. Светецътъ наклъгъ надъ пещерата, и двамата мѫже по дима и шатрата узнали за своето мѣстонахождение. Следъ това тѣ се поклонили единъ другиму, и царьтъ слѣзълъ въ София. Скоро при стареца се събрали 66 ученика, които направили жилища около пещерата. Това е първия най-старъ монастиръ. Игуменъ става свети Иванъ. Като почувствува своята близка кончина, той назначава най-добрия си ученикъ Григория за намѣстникъ, дава завѣтъ-правило еа монаситѣ и умира 70 годишенъ презъ

Този викъ вдигна цѣлия руски народъ на кракъ и прати неговитѣ най-здрави синове начело съ велиcodушния си Царь, да дарятъ свободата ни срещу своята собственна кръвъ.

Тукъ, наредъ съ нашите храбри опълченци тѣ създадоха епични дѣла, но оставиха маса жертви.

Общата братска кръвъ днесъ ни вика, не да отмъжаваме и не да ковемъ умраза. Тя ни вика да преклонимъ смилено нашиетѣ глави предъ падналитѣ наши братя и предъ свѣтлата память на Великия Руски Царь — Нашия Освободителъ.*

На тържеството присъствуваше прогонената отъ большевиките руска емигрантка, живуща сега въ В.-Търново г-жа Александра Ивановна Шубная, която, като милосердна сестра е участвала въ освободителната война. Нейното появяване напомни героизма и страданията на руската майка и извика сълзи у всички присъствуващи. Следъ като бѣ поздравена съ нѣколко думи отъ г. Кмета на града, поднесенъ й бѣ хубавъ букетъ и скроменъ подаръкъ отъ Председателката на благотворителното женско дружество „Радостъ“ — Г-жа Блага Димитрова. Последната при поднасянето произнеси следната речь:

„Мила Госпожо,

Женитѣ отъ нашия градъ и главно тия, които сме организирани въ женското благотворително, просветително дружество „Радостъ“, на което имамъ честта да бѫда председателка, Ви поздрав-

ляваме по случай 50 годишнината отъ освобождението на гр. В.-Търново.

Ний се гордѣемъ и се считаме щастливи, че можемъ днѣсъ Вамъ лично да изкажемъ искрена-та си благодарностъ и дѣлбока признателностъ за участието, което сте взели презъ освободителната война, като милосердна сестра.

Азъ Ви цѣлувамъ ржцетѣ, тия ржце, които преди 50 години сѫ превързвали ранитѣ и облекчавали мжкитѣ на страждущите братя руси, дошли въ наш-то поробено отечество да ни дадатъ свобода.

Мила Госпожо,

Въ Вашето лице ний-виждаме една жена герояня, една жена съ доблестъ и себеотрицание. Защото Вий преди 50 години презрѣхте Вашата младост и спокойствие, напустихте домъ, родина и дойдохте при насъ потиквана отъ Вашето чоловѣколюбиво сърце и любовъ къмъ Българския народъ. Че действително, Вий сте общали Българския народъ, говори и обстоятелството, гдето Вий и следъ свѣршването на освободителната война не се върнахте веднага въ Вашето отечество, а сте останали още две години при насъ да създавате благотворителност. Любовъта Ви къмъ нашия народъ не изчезва и тогава, когато сте се върнали въ Русия. И тамъ Вий сте поели грижата за изоставените български деца, настанени въ сиропиталището, открито и издѣржано отъ Н. В. Царя Освободителя.

946 година. *) Погребали го въ каменъ гробъ, който стои и до сега въ църквата до пещерата. Понеже мястото е твърде стрѣмно монасите пренесли на равнината подъ постницата „Св. Лука“. Това било още презъ Петрово време. Но и тукъ мястото се оказало тѣсно, докато най-сетне презъ 1335 гвдина Мелнишкиятъ деспотъ Хрѣльо основавъ монастиря на сегашното му място: тамъ, где-

*) Най-старото, безимено житие, е пълно съ легенди понѣкога твърде интересни. Така, светецътъ на 12 години останалъ безъ рѣдители и за това станалъ чираѣ на единъ богатъ скринчанинъ. Веднажъ кравата се отелила отвѣдъ Струма- и жестокиятъ господарь накаралъ детето да мине предишлата рѣка и да вземе телето. Детето се помолило на Бога, послало си дрехата надъ водата, седнало на нея и минало рѣката. По сѫщия начинъ минало и обратно съ телето. Господарътъ се уплашилъ и като мислѣлъ, че това е дяволска работа, далъ му теленчето и го изпѣдилъ. Светецътъ тогава отишълъ да живѣе въ пещерата надъ селото. Като се научили скринчани за това, изгонили го, понеже вѣрвали, че той е магъсникъ и имъ вземаѣ плодороди. Св. Иванъ почналъ да бѣга. На едно хубаво място при Бобошевъ-доль казалъ на воля: Шарко, колко е добро това място за насъ. И мястото се нарекло Добрѣво. На друго място казалъ: Мѣрай, воле, че го омърдахме. И мястото се нарекло Мърдица. Най-после се покачилъ на едно дърво. Гонителите заклали воля, а светецътъ хвръкналъ и кацаналъ на Орлица (или Орлово гнѣздо, съ едноименна гара), гдето сега се вижда кръстъ надъ скалитѣ. Гонителите го настигнали тукъ, ала той хвръкналъ и кацаналъ на една пещера, гдето и се заселилъ. Мястото било посочено съ една падаща звезда. Свети Иванъ проклѣлъ селото, което си оставало все петъ къщи. Околното население на подигравка нарича скринчани светогонци.

то р. Другилявица се влива въ рѣка Рила. Деспотътъ, за да запази своето независимо положение лавириалъ ту къмъ Стефанъ Душана Срѣбъски *), ту къмъ византийския претендентъ на престола Иванъ Кантакузинъ. Следъ време двамата господари се спогодили. Хрѣльо билъ хванатъ отъ Душана и насила покалугеренъ въ Рилския манастиръ подъ името Харинтонъ. На другата година, обаче, и той билъ одушенъ отъ Душана, който по сѫщия начинъ бѣше посегналъ и на баща си (отъ тамъ и Душанъ). Билъ погребанъ между манастирската църква и Хрѣльовата кула, въздигната пакъ отъ него за защита на монасите отъ разбойнически нападения. Презъ 1833 год. се откри неговата надгробна плоча, която сега е начупена и се пази въ манастирския музей.

Българскиятъ царь Иванъ Шишманъ презъ 1378 година съ грамота дари на манастирия 17 села, метоси, ниви, ливади и пр. Къмъ края на XIV вѣкъ той изпитва участъта на българския народъ. Къмъ началото на XV вѣкъ той води жалъ съществуване, до като презъ 1469 година билъ въздигнатъ отново отъ тримата братя, свещеници, отъ с. Граница, Кюстендилско: Иосафъ, Давидъ и Теофанъ. Тѣ били синове на Крупнишкия (Гор. Джуди-

*) Жененъ за сестрата на българския царь Иванъ Александра.

Мила сестро,

Като Ви цѣлувамъ още веднъжъ старческитѣ рѣце въ знакъ на почитъ, благодарностъ и признателностъ, моля Ви да приемете тия скромни дарове: тоя букетъ, сплетенъ отъ живи цвѣти, расли по земята на майка-България, за която Вий пожертвахте младостта си; тоя комплектъ отъ бѣло и тая скромна рокля, ушити отъ ученичките на издѣрканото отъ нашето дружество стопанско училище „М. А. Попова“. Нека тия дарове будятъ у Васъ винаги спомена за вѣчно признателната и благодарна В.-Търновка.

Прочие, пожелаваме Ви добро здравие, леки старини и скорошно завръщане въ вашата родина.“

Връшайки се отъ Малка Качица къмъ града цѣлата колона — официалнитѣ лица, войската, дружествата, организациятѣ и гражданството — спрѣ предъ руската болница.

Тукъ многоуважаемия й управител Г-нъ Д-ръ Теодоръ Трейманъ, поднасяйки на г. Кмета на града хлѣбъ и соль произнесе на своя роденъ езикъ следната речь:

„Дѣлбокоуважаемий Господинъ Кмете на гр. В.-Търново,

В.-Търновската руска болница съ чувство на дѣлбоко вѣлнение и голѣма радостъ приветствува днесъ въ своя домъ Васъ и въ Вашето лице

В.-Търновската община и всички братя българи, искрено съчувствуващи на нась руситѣ.

Въ този знаменателенъ день — 50 годишнината отъ освобождението на В.-Търново отъ доблестнитѣ руски войски — В.-Търновската руска болница Ви моли да приемете отъ нея по старъ руски обичай — хлѣбъ и соль.

Неки този скроменъ подносъ засвидетелства нашата неизменна благодарностъ къмъ Васъ и повѣрения Ви градъ за добринитѣ, които ние руситѣ сме изпитали тукъ въ продължение на пять годишното ни пребиванie.

Въ продължение на тѣзи пять години, презъ нашата болница сѫ преминали 2136 болни руси воени. Тукъ тѣ намѣриха изцѣление на болнитѣ си тѣла и измѣченитѣ си души.

Всичките тѣзи руски воени останаха върни на руския трицвѣтенъ флагъ и не измѣниха на тѣзи знамена, подъ сѣнките на които тѣхнитѣ баци освободиха България.

Днесъ тѣ всички заедно съ нась колѣнопреклонно молятъ Всевишния да даде благоденствие и миръ на дѣржавата, която ни приюти — на Българската дѣржава и на цѣлия български народъ.

Да живѣе братска България!

Г. Кмета, поемайки блюдото съ хлѣбъ и соль

майския) хоръ-епископъ Яковъ. Братята ставали игумени последователно, като презъ времето на най-просвѣтения отъ тѣхъ, Теофана, се пренасяятъ мощитѣ на светеца отъ Търново въ монастира (1469 год.) Прозъ турското владичество монастирътъ е ограбванъ нѣколко пѫти, и монасите са убивани или пропиливани. Презъ XVII вѣкъ десетина монаси били страшно мжчени и после убити отъ агарянцитѣ, за да изкажатъ скритите боатства и добитъкъ. Отъ тогава той западналъ напълно, за да биде възобновенъ по-после отново. Презъ 1833 год. става стихиенъ пожаръ, който унищожилъ почти всички сгради съ изключение на монастирската църква „Св. Богородица“ и Хрельовата кула. На другата година, обаче, се стича българскиятъ народъ отъ разни краища и съ подаренитѣ крупни суми се въздига настоящия монастиръ за три години. За да се изографиса, дошли специални майстори отъ Самоковската и Разложката живописни школи. И днесъ, който иска да изучи българската живописъ, неменуемо трѣбва да проследи живописъта на този манастиръ. Тукъ, покрай чисто религиознитѣ сцени, се срѣщатъ и свѣтски хорѣ, лѣнуване отъ магьосници и пр., и пр.

Твърде интересно е, какъ странствували мощитѣ на светеца. Още презъ Петрово време тѣ сѫ донесени въ София, гдето стоятъ въ епископската църква, нѣгде къмъ банята. Презъ 1183 година,

когато България бѣ подъ византийска властъ, маджарскиятъ кралъ Бела III опленявалъ града и отнесътъ мощитѣ въ столицата си Гранъ. Тукъ католическиятъ митрополитъ се подигравалъ съ тѣхъ, ала ослѣпѣлъ. Уплашилъ се, почналъ да се моли на светеца и отново прогледалъ. Уплашилъ се и самиятъ кралъ, обсипалъ ковчега съ драгоценности и побѣрзалъ да го върне. По-вѣроятно е, че тѣ били измолени отъ византийския императоръ Исаакъ Ангелъ, за да привлече съ тѣхъ симпатиите на възстановяния български народъ. Когато Асънь I превзель София, той прибрали мощитѣ въ Търново (1195 год.) Съ тѣхъ тръгнали много духовници и 300 войника. Шествието минало презъ Тракия и къмъ кръстецъ (на Балкана) било посрещнато тѣржествено отъ царя, патриархъ Василий, много велиможи и народъ. Отслужена била литургия, а следъ това чакали седемъ дена, докато се довърши специалната за целта църква — манастиръ на Трапезица (оная срещу хотелъ Борисъ, № 8)¹⁰⁾ Моп-

¹⁰⁾ Професоръ Иор. Ивановъ въ своето съчинение за Иванъ Рилски не е сигуренъ, дали посочената църква е йстинската. Ние сме на мнение, обаче, че тя е църквата — манастиръ по следнитѣ три ловода: 1. Отъ 7-тихъ църкви на Трапезица тази е най-голѣма, значи обществена. По своята направа единствено отъ напомня на църква — манастиръ. На югъ отъ нея и до сега личи друго здание съ апсида, обръната на северъ, което е нищо друго, освенъ трапезария на монасите; 2. къмъ южната стена на олтаря е словена малка стаичка, която нѣма свое оправдание, освенъ място за мощитѣ и 3. по своята архитектура, особено по своятѣ предни и странични колонади, тя напомня твърде много рилската църква „Св. Богородица“.

отговори съ подходящи думи на Г-нъ Д-ръ Трейманъ.

На обѣда, който общината сервира въ Военния Клубъ на 7 юлий т. г. — 50 годишнината — многоуважаемия Г-нъ Полковникъ Чевати, началникъ на руската група произнеси следната речь.

„Ние, руситѣ, сме особено щастливи, като виддаме тържествата по случай 50 годишнината отъ освобождението на гр. В.-Търново.

Приемете, братя българи, нашата сърдечна признателност за оказаното внимание.

Изпълнени съ безпредѣлна и неизмѣнна обичъ къмъ нашата родина, отъ нейното славно минало ний черпимъ вѣра въ близкото възраждане на Велика Русия.

За щастието на Н. В. Царя Бориса, за славата на армията и благополучието на цѣлия български народъ — ура!

ХРОНИКА.

Г-НЪ ПРОФЕСОРЪ ВАСИЛЬ Н. ЗЛАТАРСКИ нашъ съгражданинъ посети града ни по случай конгреса на археолозите. Сѫщия е далъ ценни упѫтвания по написване историята на нашия градъ. Обещалъ е пълно сътрудничество.

ОКР. УПРАВИТЕЛЬ ЙОРД. ПЕНЧЕВЪ ще се завърне отъ отпускъ на 15 того.

щитѣ стоели тукъ до 1469 год., когато султанската — вдовица, *Mara Branovitch* (срѣбкия), получила отъ Мохамеда II султански ферманъ да се отнесатъ отново въ Рилския манастиръ. Търновчани се противили, ала най-сетне отстѫпили, кога се намѣсилъ турчинътъ управителъ. Мощитѣ били натоварени на едно магаре и презъ Дервента Теофанъ и другаритѣ му заминали за града *Никюпъ*. Пренощували въ кѫщата на жупана Богданъ, где то имало и други велможи. Значи, презъ 15 вѣкъ имало още българи боляри. Следъ това отиватъ въ София и ги поставятъ въ църквата „Св. Георги“. Изпратени били много тържествено чакъ до село *Клисура* (по турски *Bali-e-fendи*), днешно Княжево. Отъ мѣстността *Летница* (до Владая) се върнали и останалитѣ софиянци. Шествието се водело отъ Теофана и неговиятъ (четвърти братъ, епископъ *Иосифъ*). Най-сетне тѣ били посрещнати въ манастиря, следъ като липсували по-вече отъ 500 години отъ него. Между посрещачите били Владиславъ Граматикъ, отъ Ново-Бѣрдо (Сѣрбия) и Димитъръ *Кантакузинъ*, тоже срѣбъски велможа. Първиятъ написалъ за случая повесть за пренасяне мощитѣ, а вториятъ — биография и служба на светеца.

Значенietо на манастиря е твърде голѣмо за

КМЕТА на града е въ отпускъ до 25 того ВОЙСКАТА ОТЪ ГАРНИЗОНА, начело съ военната музика на 1 и 2 того бѣ на Бузлуджа.

На 31 м. м. на общинския харманъ изгорѣха около 500 кръстци ячемикъ. Общината, следъ като обезпечи доказателствата си по сѫдебенъ редъ заведи искъ предъ Т. О. С. за вреди и загуби въ размѣръ на 129,700 лева срещу притежателите на вършачката.

Сѫщата обезпечи иска си чрезъ налагане секвестъръ върху самата вършачка, която заедно съ всички свои принадлежности се оцени за 135,000 лева.

Ю. Т. С. — КЛОНЪ „ЦАРЕВЕЦЪ“ и детската чета при него, на 27 м. м. заминаха на събора Ю. Т. С. въ София отлично екипирани, водени отъ Г. Г. П. Давидовъ, Кр. Станевъ, Б. и П. Коларови и пр. Тамъ „Царевецъ“ получилъ втора награда, а детската чета първа.

На 4 того се завърнаха, посрещнати много тържествено на гара Трапезица.

СПОРТНИЯ КЛУБЪ „ЕТЪРЪ“ на 31 м. м. има градинска забава.

Г-НЪ ПОДПОЛКОВНИКЪ ЦАНОВЪ, к-ръ на 13 дружина е преведенъ на служба въ гр. Русе. На негово място е назначенъ Г-нъ Подполковникъ Миховъ.

българския народъ. Тамъ, където се запазиха монастиритѣ, българинътъ отстоя на своята вѣра. Между Станимака и Костенецъ презъ XVII вѣкъ турцитѣ разрушиха 218 църкви и 33 манастири; тамъ българитѣ лесно се примириха съ натрапеното имъ мохамеданство. Тамъ сега имаме най-силния помашки елементъ. Въ Рила и Осогово монастиритѣ се запазиха добре, и благодарение на това, нѣма вѣроотстѫпничество. И днесъ между градовете: Дупница, Кюстендиль, Щипъ и Кратово имаме най-чистобългарския край. Второ. Въ манастира българската речь и богослужение никога не замрѣха. Десетки таксидиоти (странствуващи монаси) обикаляха българските земи и служеха, поучаваха на „български“. Много отъ тѣхъ станаха и килийни учители. Килийното училище въ манастира никога не замрѣ. А имаше и по-висше училище, където се изучаваше, математика, френски и гръцки езикъ. Рускиятъ пѫтешественикъ, професоръ *Григоровичъ*, е въ възхищение отъ него (1845год.). Презъ това килийно училище мина Отецъ Паисий, Неофитъ Рилски и много други български дейци. Трето. Въ манастирската библиотека се пазѣли много стари книги и грамоти, които винаги спомняли на българина за неговото славно минало, царе, патриарси, светии и пр. И четвър-

НА 4 ТОГО почина внезапно ДАНЪЧНИЯ НАЧАЛНИКЪ Г-НЪ ТОДОРЪ КИСЬОВЪ на 56 г. Нашите съболезнования на опечаленото семейство.

МЖЖКАТА ГИМНАЗИЯ „СВ. КИРИЛЪ“ въ града ще биде довършена този строителен сезонъ. Ще се обяви скоро търгъ съ съкратенъ срокъ.

МУЗИКА „ЛИРА“ на 24 м. м. въ грдската градина даде много добре посетено градинско увеселение. Диригента на музиката г-нъ П. Петковъ за кратко време е постигналъ отлични резултати.

II КОНГРЕСЪ на археолозитѣ се състоя въ читалище „Надежда“ на 17 и 18 юлий т. г. Председателството на конгреса имаше Г-НЪ Проф. В. Н. Златарски. На 17 с. м. Г-НЪ Тодоръ Николовъ, Директоръ на тукашния музей е развелъ конгресистите и любопитнитѣ граждани по старинитѣ, съ които ги е запозналъ.

Г-НЪ Д. СТОЯНОВЪ, редакторъ на вестникъ La Bulgarie на 24, 25, 27 и 29 того държа беседи съ религиозно, историческо и економическо съдържание.

ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТЪ реши да се довърши малката скотобойна. Скоро ще биде обявенъ търгъ съ съкратенъ срокъ.

ГРАДСКИЯ ХИГИЕНИЧЕСКИ СЪВЕТЪ реши месото да се пренася отъ скотобойната до месо-

продажници съ закрити коли, да не се допускатъ никакви пекарници по улицитѣ и тротоаритѣ. Същия издаде наредба, съ която се даватъ упътвания по чистотата въ гостилиниците, фурнитѣ, хотелитѣ, сладкарниците, месарниците, обществените заведения и пр.

20 ПРОФЕСОРИ и СТУДЕНТИ ГЕРМАНЦИ посетиха града ни на 7 и 8 того. Г-НЪ Т. Николовъ ги разведе по стариинитѣ.

ПРАКТИЧЕСКИТЕ КУРСОВЕ на учителките и учителите отъ първоначалните училища на окръга, които се ръководятъ отъ Г-НЪ Калмуковъ — околийски инспекторъ — на 14 того се закриха много тържествено.

ГРАЖДАНИНА Христо Казанджиевъ при разни случаи хули общината гдѣто не му приела казана. За освѣтление на гражданството, което се интересува отговаряме: г. Хр. Казанджиевъ никога не е бивалъ доставчикъ на казанъ за общината. Ако той съ доставчика г. Шоповъ е ималъ непочтени сдѣлки, това не знаемъ. Общината пожела да се спазари съ него за казана, който има, но той поиска прѣкомѣрна цѣна, пъкъ и казана не отговаряше на необходимитѣ изисквания. За това казана не е купенъ отъ него. Нека Г-НЪ Казанджиевъ знае, че нѣма да намѣри общински управници, които за неговъ хайръ да ощетятъ общинската каса.

то. Монастирътъ не е стоялъ далечъ и отъ политически борби. По Рила и Перинъ бродѣли хайдушкитѣ дрижини на Ильо войвода и Златана. Монасите били въ свръзка съ втория, докато била изтребена турска разбойническа чета, която шарѣла по тѣзи мѣста (1842 год.) На стариини обикновено хайдутитѣ били прибиращи въ манастирия за пандури. До 1912 година манастирия вземаше живо участие въ македонския борбите като важенъ границенъ пунктъ.

Въ заключение нека пожелаемъ на всѣки българинъ щастието да посети тази планина, която въ много отношения надминава всички свои посестрими на Балканския полуостровъ. Тя съ своя манастиръ е светиня на българския народъ. Манастири въ българската земя имаше и преди него: около Преславъ и Охридъ, ала тѣ, като близки до градовете, бѣха полусвѣтски, полурелигиозни. Въ тѣхъ почиваха Борисъ, Климентъ, Наумъ. Рилскиятъ манастиръ е далечъ отъ градовете, всрѣдъ обширна „пустиня“ и напълно отдѣленъ отъ всѣка една свѣтка суeta и глъчка. Колкото се отнася до светеща, той е почитанъ не само отъ българи, но още отъ руси, сърби, ромънци и гърци. Гъркътъ, Георги Скилица, византийски управителъ въ София презъ XII вѣкъ, ни даде едно отъ най-до-

бритѣ житиета на Свети Ивана, благодарение на това, че получилъ изцеление отъ мошитѣ. Същото станало и съ императора Емануилъ Комнина (1143 — 1180 г.), чийто ржце се гърчели отъ болестъ. А, колкото се отнася до величието и красотата на Рила, нека споменемъ, че тѣ се ценятъ особено много отъ чужденците: не напразно приятельъ на балканския народи, англичанинъ Джеймсъ Баучеръ, пожела да бѣде погребанъ не въ своята велика родина, а подъ клонетѣ на тихите манастирски борове.

ПУШАЧИ! ПУШАЧИ!

Склада „КАРТЕЛЪ“ — В.-Търново
пътна въ продажба папироси
екстра и първо качество
:: Пловдивски отъ подобрени ::
:: :: хармани :: ::

ПЕЧАТНИЦА
Ефремъ П. Христовъ
В.-Търново. Пор. № 475.